

# MAZOWSZE BEZ SMOGU

## MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Projekt pn. „Mazowsze bez smogu”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej  
i realizowanego w ramach Priorytetu: II: „Fundusze Europejskie na zielony rozwój  
Mazowsza”

Działanie: 2.1: „Efektywność Energetyczna” programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza na lata 2021-2027.



Fundusze Europejskie  
dla Mazowsza



Rzeczpospolita  
Polska

Dofinansowane przez  
Unię Europejską



**Mazowsze.**  
serce Polski



# MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

- Akt prawa miejscowego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2017 r., poz. 9600);
- Data wejścia w życie: **11 listopada 2017 roku**;
- Uchwała obowiązuje przez cały rok kalendarzowy.
- Obejmuje wszystkie gminy województwa.



# MAZOWIECKA UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

Uchwała została znowelizowana uchwałą  
nr 59/22 Sejmiku Województwa  
Mazowieckiego z 26 kwietnia 2022 r., a jej  
przepisy weszły w życie 14 maja 2022 r.  
[(Dz. Urz. Woj. Maz. poz.5147)].







## KOGO DOTYCZY?

Podmioty eksploatujące instalacje, w których następuje spalanie paliw stałych tj. piece, kominki, kotły i ogrzewacze na paliwa stałe o mocy do 1 MW.

Do jej przestrzegania zobowiązani są mieszkańcy województwa mazowieckiego oraz podmioty działające na jego terenie, będące użytkownikami tych instalacji.



## CO REGULUJE?

- Określa wymagania w zakresie eksploatacji nowych urządzeń grzewczych dopuszczonych do stosowania;
- Wprowadza przepisy przejściowe dla funkcjonujących instalacji niespełniających wymagań.
- Zakazuje stosowania najgorszych jakościowo paliw.



# JAKIE NOWE INSTALACJE DOPUSZCZA?

Od 11 listopada 2017 r. – nowe kotły na paliwa stałe oraz kominki powinny spełniać normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu.



# EKOPROJEKT

Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 – ustanawiające wymagania ekoprojektu dotyczącego wprowadzania do obrotu i użytkowania kotłów na paliwo stałe o znamionowej mocy cieplnej 500 kW lub mniejszej, w tym kotłów wchodzących w skład zestawów składających się z kotła na paliwo stałe, ogrzewaczy dodatkowych, regulatorów temperatury i urządzeń słonecznych. Wymogi obowiązują od dnia 1.01.2020 r.

Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185 w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Wymogi obowiązują od dnia 1.01.2022 r.





# EKOPROJEKT

Porównanie wymagań emisyjnych klasy 5 według normy PN-EN 303-5:2012 oraz wymagań ekoprojektu określonych w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015r. dla kotłów na paliwa stałe

|                                                                                           |                                                                                             | Ręczne podawanie paliwa                              | Automatyczne podawanie paliwa |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------------------|
|                                                                                           |                                                                                             | [mg/m <sup>3</sup> ]                                 | [mg/m <sup>3</sup> ]          |
| Wymagania emisyjne dla kotłów <b>KLASY 5</b> wg normy PN-EN 303-5:2012                    | Tlenek węgla (CO)                                                                           | 700                                                  | 500                           |
|                                                                                           | Organiczne związki gazowe (OGC)                                                             | 30                                                   | 20                            |
|                                                                                           | Pył                                                                                         | 60                                                   | 40                            |
|                                                                                           | Tlenki azotu (NO <sub>x</sub> ) wyrażone jako ekwiwalent dwutlenku azotu (NO <sub>2</sub> ) | nie dotyczy                                          |                               |
|                                                                                           |                                                                                             |                                                      |                               |
| Wymagania emisyjne wg rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 <b>EKOPROJEKT</b> (ecodesign) | Tlenek węgla (CO)                                                                           | 700                                                  | 500                           |
|                                                                                           | Organiczne związki gazowe (OGC)                                                             | 30                                                   | 20                            |
|                                                                                           | Pył                                                                                         | 60                                                   | 40                            |
|                                                                                           | Tlenki azotu (NO <sub>x</sub> ) wyrażone jako ekwiwalent dwutlenku azotu (NO <sub>2</sub> ) | dla kotłów na biomasę – 200 mg/m <sup>3</sup>        |                               |
|                                                                                           |                                                                                             | dla kotłów na paliwa kopalne – 350 mg/m <sup>3</sup> |                               |



## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW Z 1 SIERPNIA 2017 R. W SPRAWIE WYMAGAŃ DLA KOTŁÓW NA PALIWO STAŁE

- Określa graniczne wartości emisji dla kotłów dla trzech parametrów (pył, OGC, CO) które są zgodne z wartościami określonymi w wymogach ekoprojektu
- Zakazuje stosowania w konstrukcji kotłów rusztu awaryjnego od 1 października 2017 r.
- Dla kotłów wyprodukowanych, a nie wprowadzonych do obrotu ani do użytkowania przed dniem 1 października 2017 r. przepisy rozporządzenia stosuje się od 1 lipca 2018 r.





# UCHWAŁA ANTYSMOGOWA

## PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

- **do 1 stycznia 2023 r.** konieczność wymiany pozaklasowych kotłów na węgiel lub drewno (niepełniających wymagań dla klas 3, 4 lub 5 wg normy PN-EN 3035:2012;
- **do 1 stycznia 2028 r.** konieczność wymiany kotłów na węgiel lub drewno spełniających wymagania klasy 3 lub 4 wg normy PN-EN 303-5:2012;
- kotły klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będzie można użytkować do końca ich żywotności z uwagi na najmniejszą szkodliwość dla środowiska; do końca
- do dnia 1 stycznia 2023 r. kominki muszą zostać wymienione na takie, które spełniają wymogi ekoprojektu, lub należy je wyposażyć w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie.





# UCHWAŁA ANTYSMOGOWA JAKICH PALIW ZAKAZUJE?

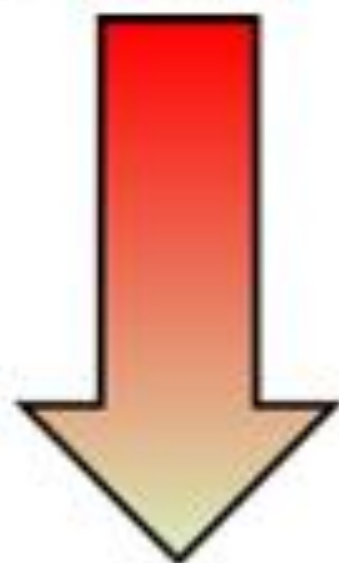
Od 1 lipca 2018 r.:

- mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
- węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm;
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%

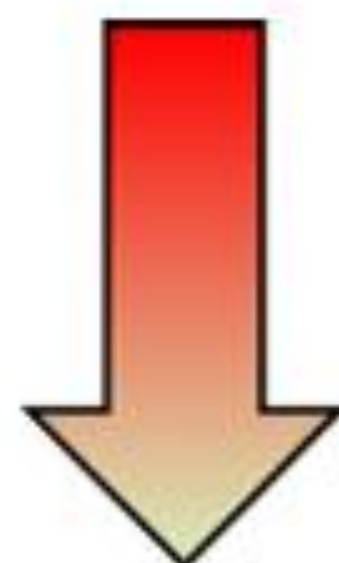


# KOSZTY EKONOMICZNE WDROŻENIA UCHWAŁY

**SKUTKI ZDROWOTNE  
ZŁEJ JAKOŚCI POWIETRZA**



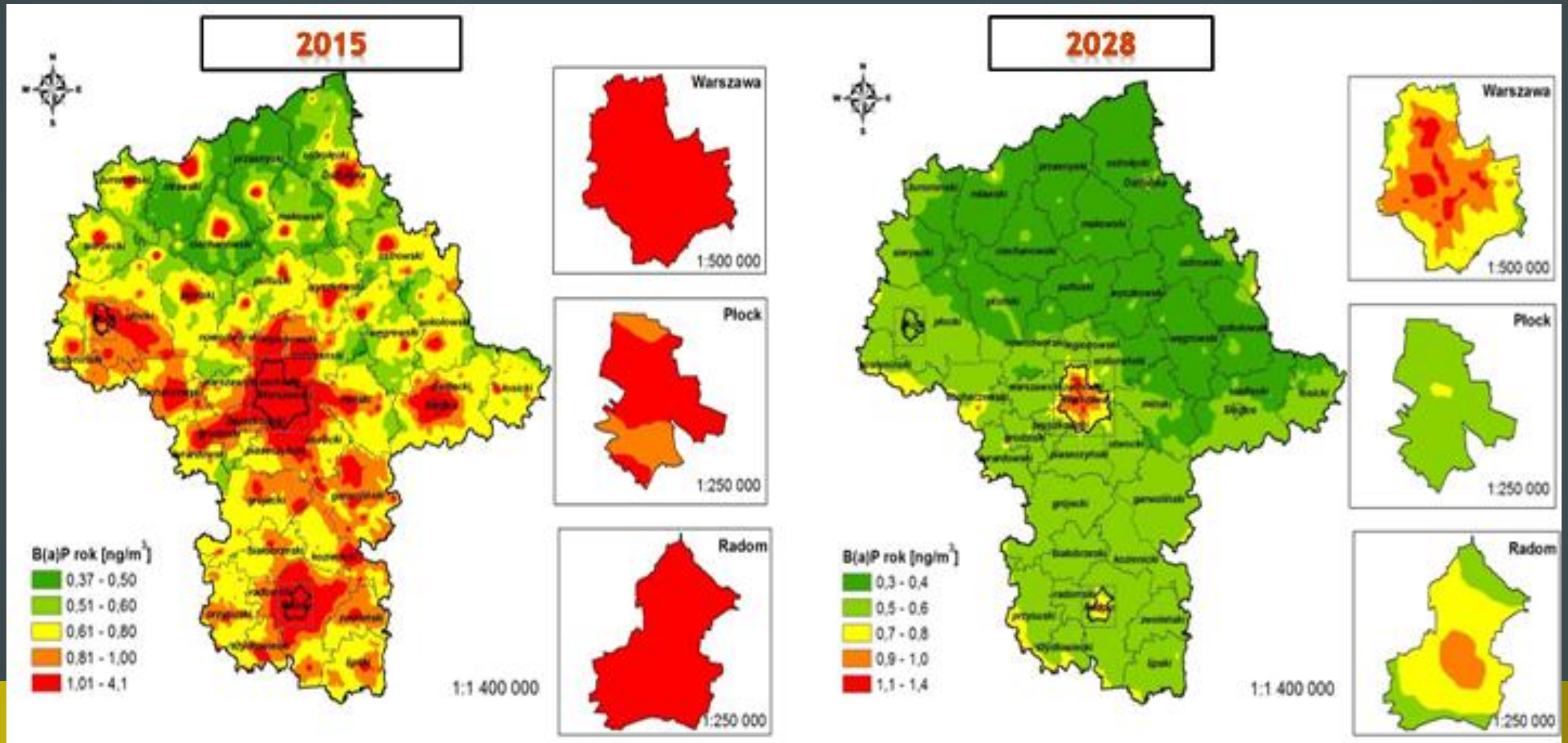
**KONIECZNE INWESTYCJE**



**36,5 MLD ZŁ/ROK > 11 MLD ZŁ**



# ZAKŁADANE EFEKTY WDROŻENIA UCHWAŁY





# UCHWAŁA ANTYSMOGOWA JAKICH PALIW ZAKAZUJE?

Od 1 lipca 2018 r.:

- mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
- węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0–3 mm;
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%





# UCHWAŁA ANTYSMOGOWA ZMIANA SPOSOBU OGRZEWANIA

Uchwała antysmogowa

**NIE ZABRANIA**

użytkowania kotłów na paliwa stałe ,

a wprowadza jedynie

ograniczenia

w odniesieniu do ich klasy.

Ma być motywacją do zmiany źródła ogrzewania na inne niż paliwa stałe:

- ogrzewanie gazowe,
- ogrzewanie elektryczne,
- systemy ciepłownicze
- odnawialne źródła energii.



# DLACZEGO UCHWAŁA ANTYSMOGOWA ZOSTAŁA PODJĘTA?

- Przekroczenie w latach 2012-2016 norm PM10, PM2,5 i B(a)P
- 60-80% zanieczyszczeń powietrza pyłami i B(a)P pochodzi z indywidualnego ogrzewania
- Niewystarczające tempo i skuteczność działań naprawczych POP
- Skutki zdrowotne i społeczne, choroby układu oddechowego, układu krążenia, choroby nowotworowe

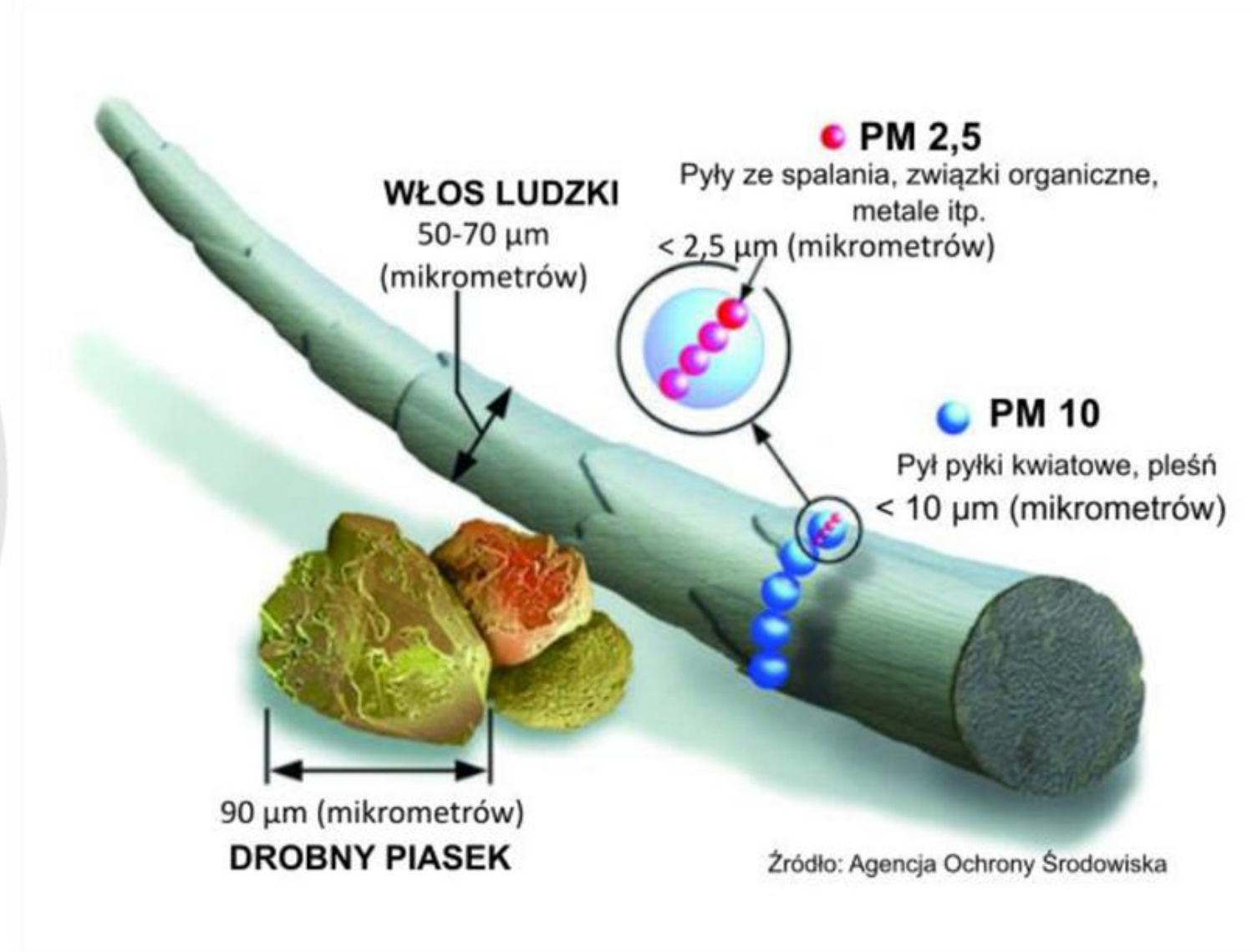
## CHORZY NA SMOG

Jak dni z wysokim poziomem zanieczyszczenia powietrza wpływają na nasze zdrowie i samopoczucie?



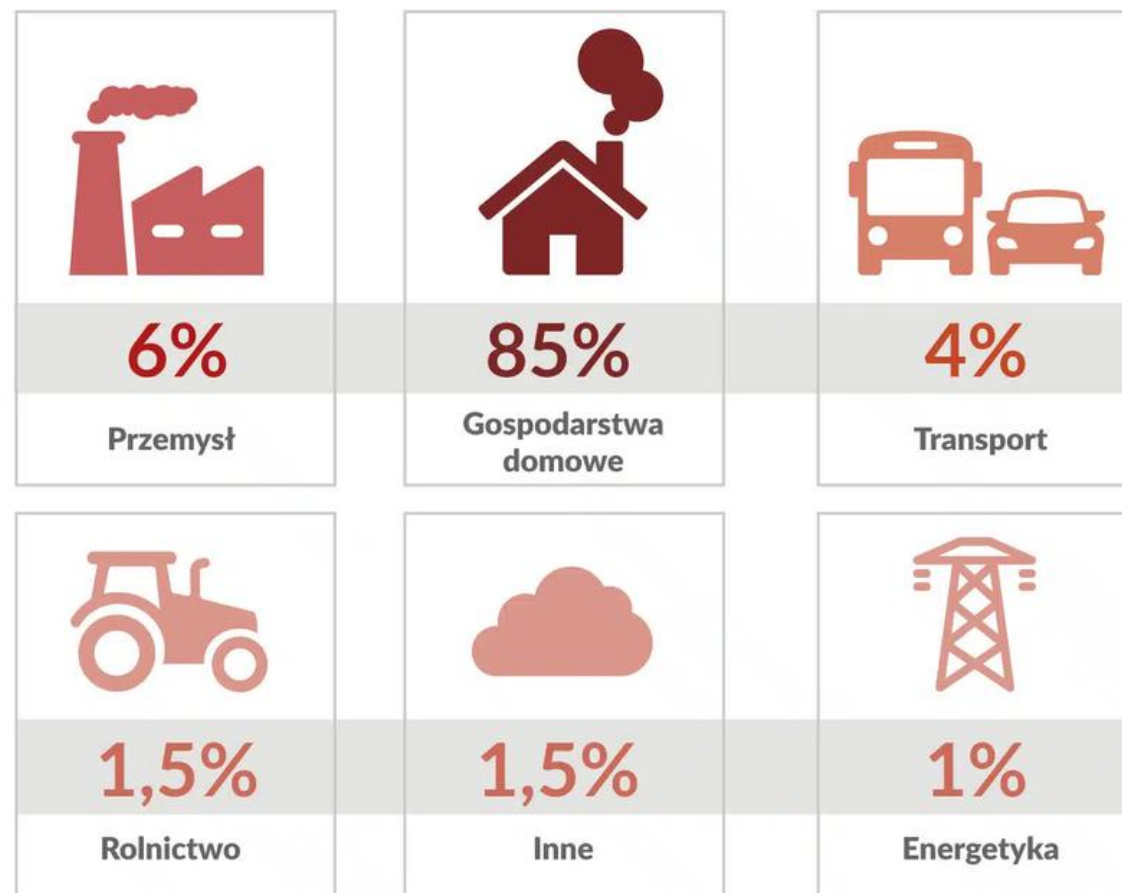


# CZYM SĄ PYŁY ZAWIESZONE PM2,5 I PM10?



# ŹRÓDŁA PYŁÓW ZAWIESZONYCH PM<sub>2,5</sub> I PM<sub>10</sub> ORAZ BENZOAPIRENU

## Źródła emisji pyłu PM 2.5



Źródło: KOBiZE 2024, Krajowy bilans emisji, udział poszczególnych sektorów w emisji pyłu PM<sub>2.5</sub> w roku 2022

## Źródła emisji pyłu PM<sub>10</sub>

Źródło: Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami



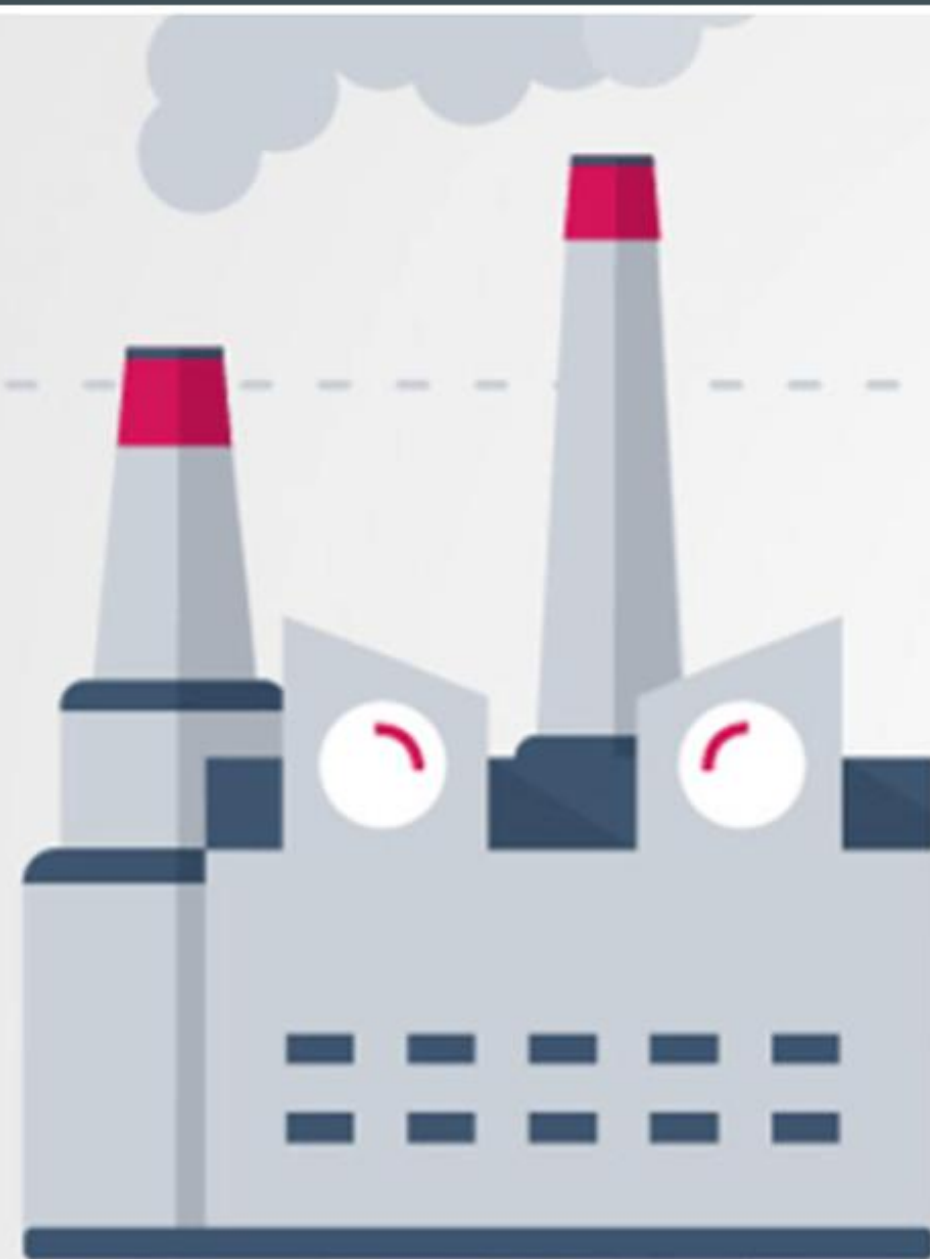
## Źródła emisji rakotwórczego benzo[a]pirenu

Źródło: Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami





# CO TO JEST NISKA EMISJA?



## Wysoka emisja

Źródło szkodliwych produktów spalania znajduje się **POWYŻEJ** 40 metrów.



## Niska emisja

Źródło szkodliwych produktów spalania znajduje się **PONIŻEJ** 40 metrów.

# SKUTKI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA:



**CHOROBY LUDZI**



**NISZCZENIE GLEBY**



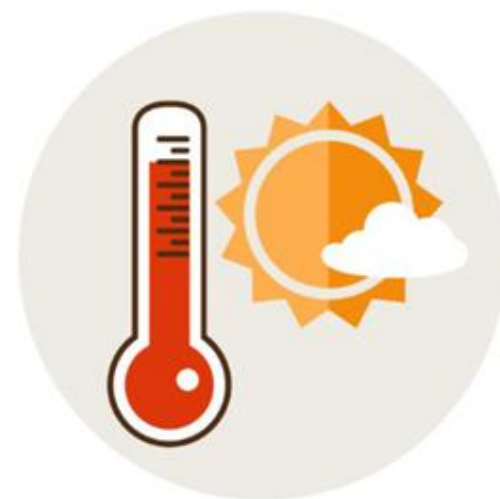
**NISZCZENIE ELEWACJI  
BUDYNKÓW**



**USZKADZANIE  
ROŚLIN**



**NISZCZENIE PLONÓW**



**OCIEPLENIE KLIMATU**



**CHOROBY ZWIERZĄT**



**ZATRUWANIE WODY**



# SKUTKI ZDROWOTNE ODDYCHANIA ZANIECZYSZCZONYM POWIETRZEM

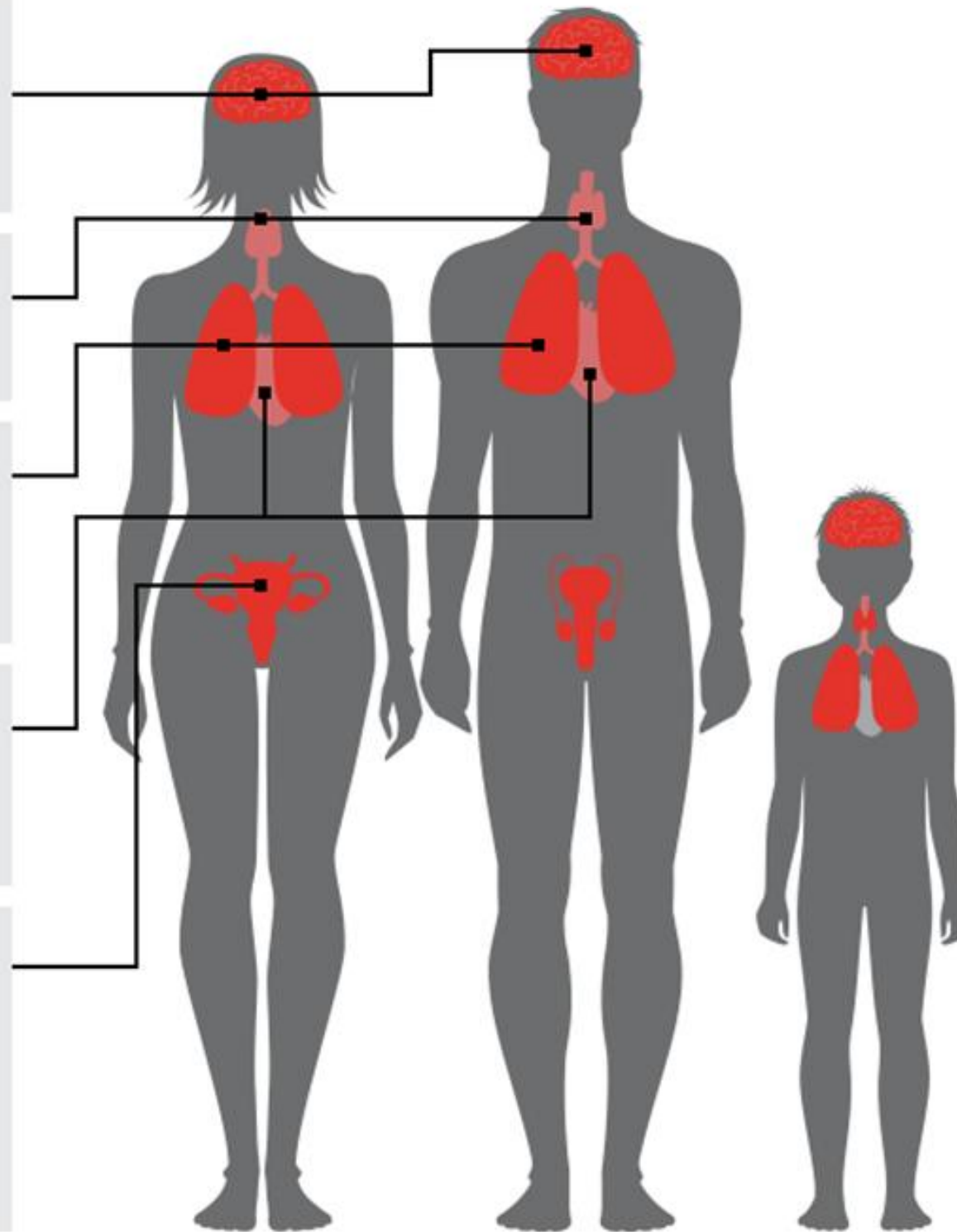
**Układ nerwowy** — choroba Alzheimera, udar mózgu, problemy z pamięcią i koncentracją, niepokój, depresja.

**Układ oddechowy** — problemy z oddychaniem, kaszel, katar, podrażnienie oczu, nosa i gardła.

**Układ oddechowy** — astma, przewlekła obturacyjna choroba płuc, rak płuca, częste infekcje dróg oddechowych.

**Układ krwionośny** — zawał serca, choroba niedokrwienna serca, zaburzenia rytmu serca, niewydolność, nadciśnienie tętnicze.

**Układ rozrodczy** — zaburzenia gospodarki hormonalnej, bezpłodność, obumarcie płodu, przedwczesny poród, wzmocnienie cech żeńskich u chłopców, zmniejszenie odsetka urodzeń dzieci płci męskiej.





# JAK SIĘ CHRONIĆ PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI POWIETRZA?

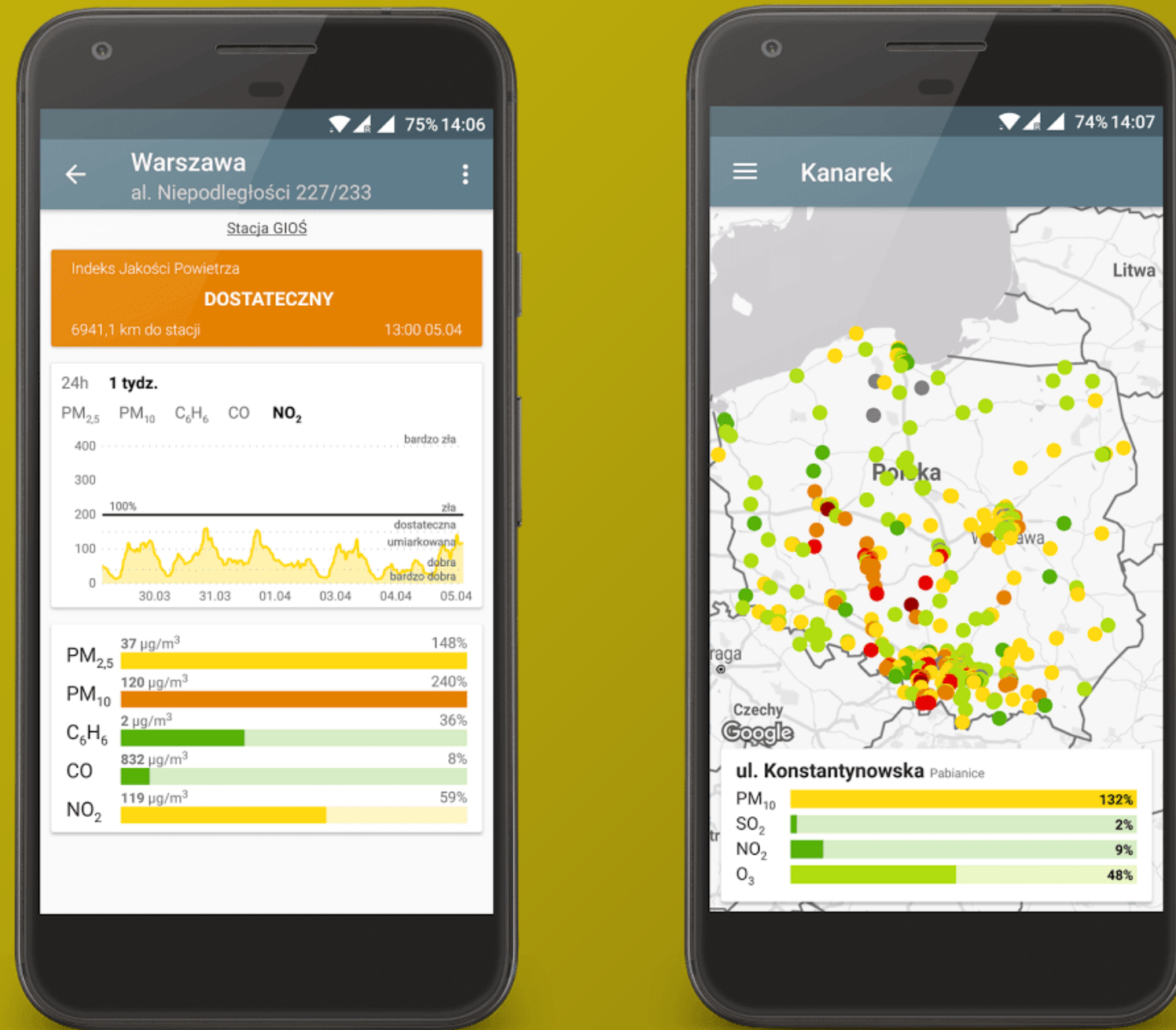




# JAK CHRONIĆ SIĘ PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI POWIETRZA?

## 1. Monitorowanie jakości powietrza

- Sprawdzaj codziennie aplikacje lub strony z danymi o jakości powietrza (np. AQI, Airly, GIOŚ).
- Ograniczaj przebywanie na zewnątrz, gdy stężenia pyłów PM2.5 i PM10 są wysokie.





# JAK CHRONIĆ SIĘ PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI POWIETRZA?

## 2. Ochrona na zewnątrz

- Maski antysmogowe: wybieraj certyfikowane (np. N95, FFP2, FFP3) z filtrem HEPA i węglem aktywnym.
- Unikaj ruchliwych ulic – wybieraj boczne drogi, parki, tereny zielone.
- Aktywność fizyczna: nie biegaj ani nie ćwicz intensywnie na zewnątrz w czasie smogu.





# JAK CHRONIĆ SIĘ PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI POWIETRZA?

## 3. Ochrona w domu

- Oczyszczacze powietrza z filtrem HEPA i węglowym – szczególnie w sypialni i salonie.
- Wietrzenie – najlepiej wtedy, gdy jakość powietrza jest lepsza (np. wczesny poranek po deszczu).
- Rośliny: niektóre mogą wspierać poprawę mikroklimatu, choć nie zastąpią oczyszczacza.





# JAK CHRONIĆ SIĘ PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI POWIETRZA?

## 4. Styl życia i zdrowie

- Wzmacniaj odporność: dieta bogata w antyoksydanty (warzywa, owoce, orzechy).
- Pij dużo wody – pomaga organizmowi usuwać toksyny.
- Regularne badania u lekarza (zwłaszcza jeśli masz astmę, choroby serca lub płuc).



# KARY ZA NIEPRZESTRZEGANIE UCHWAŁY ANTYSMOGOWEJ





# KARY ZA NIEPRZESTRZEGANIE UCHWAŁY ANTYSMOGOWEJ:

Należy pamiętać, że przestrzeganie przepisów wprowadzonych uchwałą antysmogową jest kontrolowane za równo w kwestii posiadanych urządzeń grzewczych jak i stosowanych rodzajów paliw.

Użytkownicy instalacji naruszający przepisy uchwały mogą być ukarani

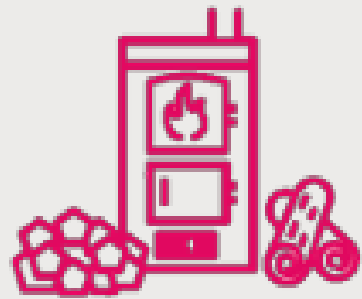
- grzywną do 5000 zł,
- mandatem do 500 zł.

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 225 kodeksu karnego, udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli jest przestępstwem zagrożonym karą aresztu.

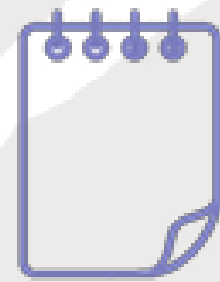




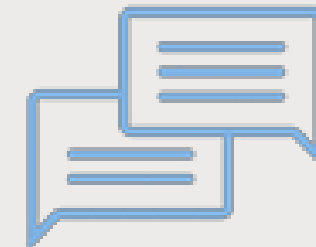
# DZIAŁANIA NAPRAWCZE - CZYLI CO MA ZROBIĆ GMINA NA RZECZ POPRAWY JAKOŚCI POWIETRZA



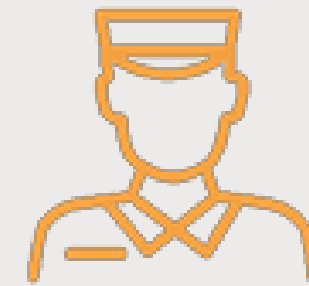
**WYMIANA KOTŁÓW**



**COROCZNA AKTUALIZACJA  
DANYCH Z INWENTARYZACJI**



**EDUKACJA**



**KONTROLE**



**CZYSZCZENIE  
ULIC NA MOKRO**



**NASADZENIA**



**PROWADZENIE DORADZTWA  
ENERGETYCZNEGO  
I EKOLOGICZNEGO**



**ANALIZA UBÓSTWA  
ENERGETYCZNEGO  
I DORADZTWO OSOBOM  
UBOGIM ENERGETYCZNIE**



Działanie realizują **wszystkie** gminy województwa mazowieckiego

✓ Liczba urządzeń grzewczych do wymiany

Liczba urządzeń do wymiany/likwidacji została wyznaczona dla każdego roku obowiązywania programu

✓ Przygotowanie instrumentu finansowego i kampanii informacyjnej dla mieszkańców

✓ Informacja dla mieszkańców

- o konieczności wymiany źródła
- o dostępnych środkach
- o korzyściach
- o zachętach

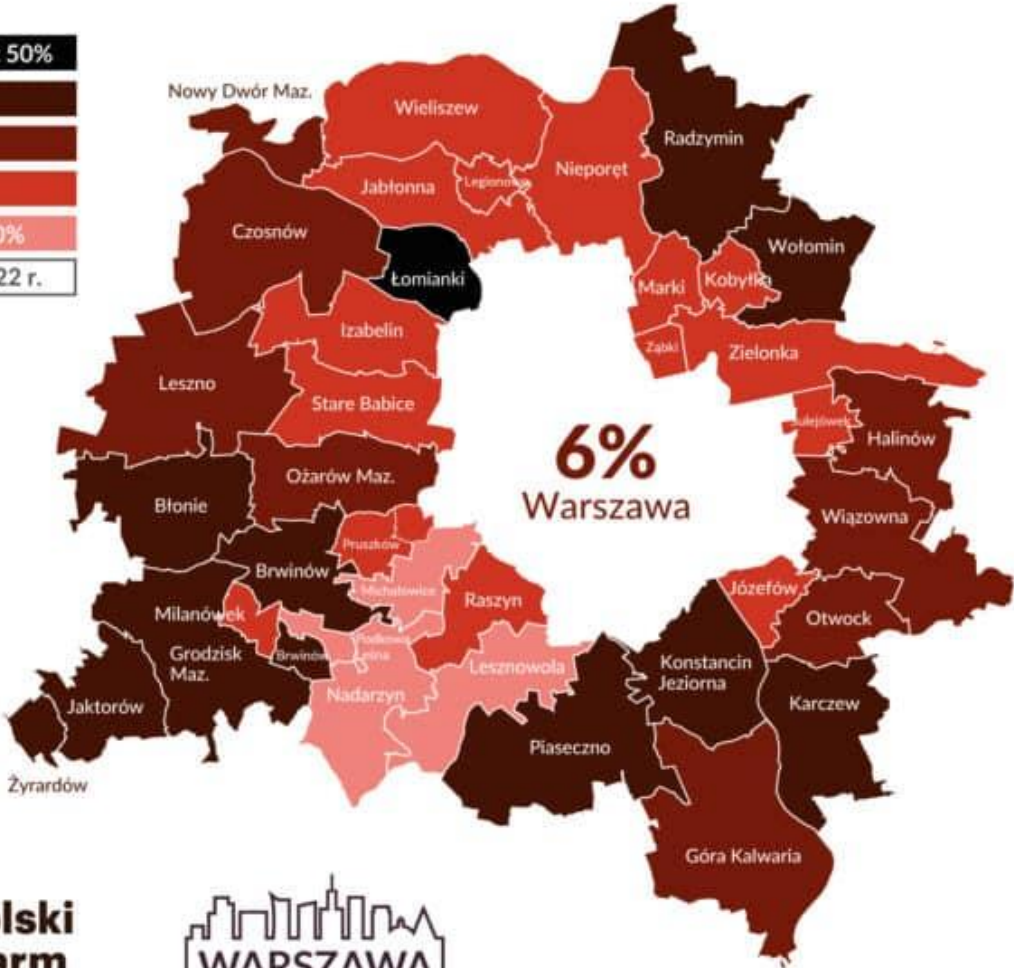
✓ Coroczna wymiana kotłów w budynkach samorządowych i u mieszkańców

✓ Na koniec każdego roku wykonanie analizy dokonanych wymian/likwidacji źródeł ciepła

✓ Analiza osiągnięcia efektów ekologicznych



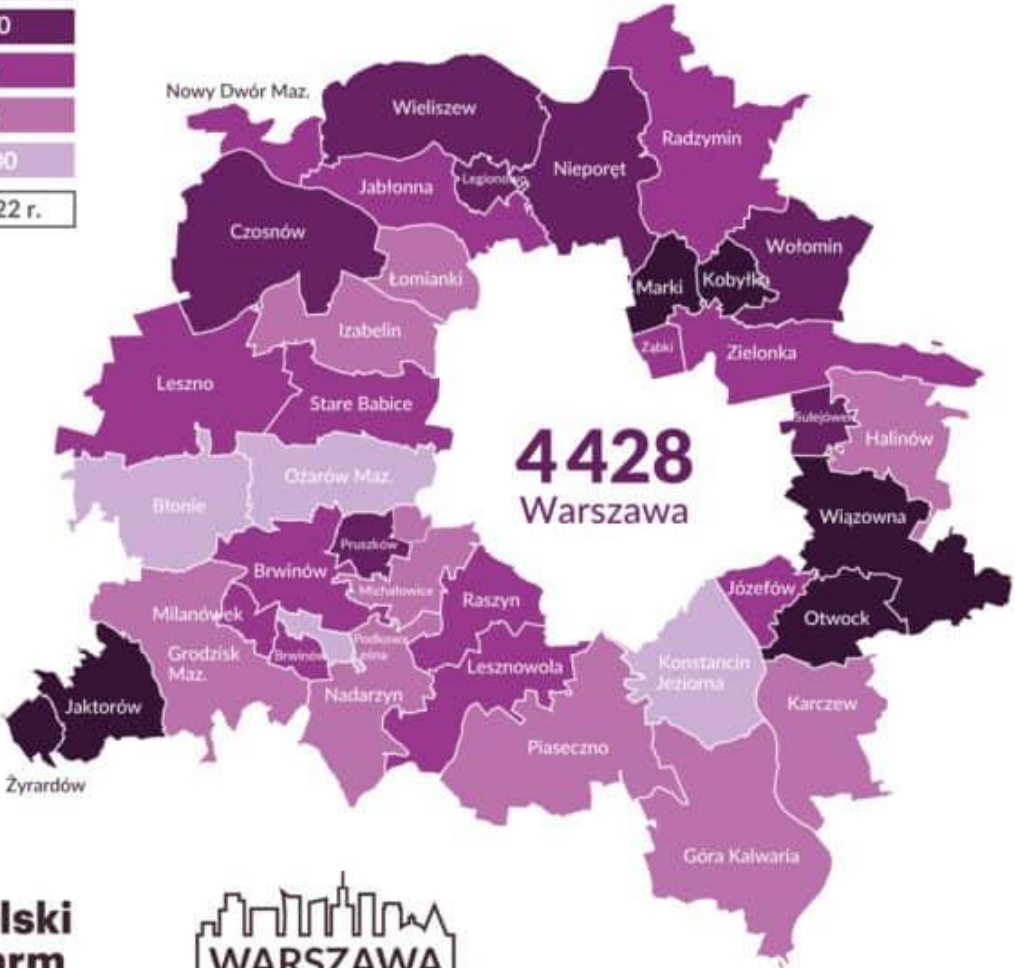
Warszawski obwarzanek.  
Odsetek „kopciuchów” w stosunku  
do liczby domów jednorodzinnych.



|                    |       |
|--------------------|-------|
| 1. Łomianki        | 63,4% |
| 2. Brwinów         | 45,3% |
| 3. Wołomin         | 41,6% |
| 4. Grodzisk Maz.   | 37,7% |
| 5. Konstancin-Jez. | 37,4% |
| 6. Karczew         | 37,0% |
| 7. Jaktorów        | 34,9% |
| 8. Żyrardów        | 33,0% |
| 9. Błonie          | 32,5% |
| 10. Piaseczno      | 31,4% |
| 11. Radzymin       | 30,1% |
| 12. Nowy D. Maz.   | 29,0% |
| 13. Wiązowna       | 27,5% |
| 14. Otwock         | 27,3% |
| 15. Góra Kalwaria  | 25,4% |
| 16. Czosnów        | 25,4% |
| 17. Ożarów         | 23,8% |
| 18. Leszno         | 23,6% |
| 19. Halinów        | 22,1% |
| 20. Wieliszew      | 19,3% |
| 21. Sulejów        | 18,1% |
| 22. Pruszków       | 17,4% |
| 23. Mińsk Maz.     | 16,8% |
| 24. Kobylka        | 16,5% |
| 25. Zielonka       | 16,4% |
| 26. Nieporęt       | 15,4% |
| 27. Marki          | 14,0% |
| 28. Legionowo      | 13,7% |
| 29. Jabłonna       | 13,5% |
| 30. Ząbki          | 13,2% |
| 31. Józefów        | 12,6% |
| 32. Izabelin       | 12,6% |
| 33. Piastów        | 12,4% |
| 34. Raszyn         | 10,2% |
| 35. Stare Babice   | 10,0% |
| 36. Nadarzyn       | 9,4%  |
| 37. Michałowice    | 7,6%  |
| 38. Podkowa Leśna  | 7,6%  |
| 39. Lesznowola     | 6,7%  |

źródło: CEEB, GUS; Warszawa: UM Warszawy

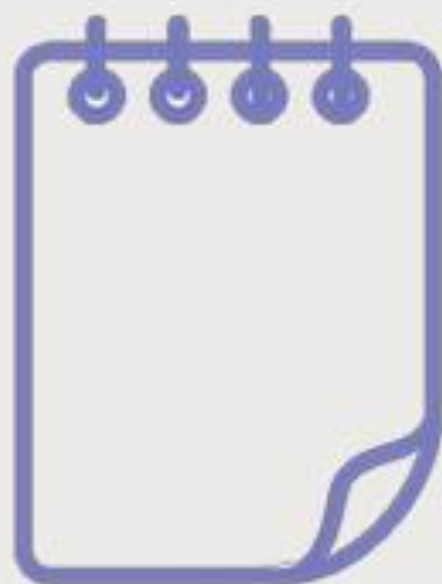
26 204 LICZBA „KOPCIUCHÓW”  
w gminach warszawskiego obwarzanka



|                     |      |
|---------------------|------|
| 1. Otwock           | 1717 |
| 2. Jaktorów         | 1391 |
| 3. Żyrardów         | 1214 |
| 4. Wiązowna         | 1159 |
| 5. Kobylka          | 1045 |
| 6. Marki            | 1046 |
| 7. Sulejów          | 964  |
| 8. Wołomin          | 896  |
| 9. Pruszków         | 884  |
| 10. Czosnów         | 881  |
| 11. Wieliszew       | 866  |
| 12. Legionowo       | 819  |
| 13. Nieporęt        | 773  |
| 14. Radzymin        | 743  |
| 15. Jabłonna        | 725  |
| 16. Leszno          | 689  |
| 17. Ząbki           | 680  |
| 18. Mińsk Maz.      | 677  |
| 19. Raszyn          | 646  |
| 20. Stare Babice    | 644  |
| 21. Józefów         | 632  |
| 22. Nowy Dwór Maz.  | 631  |
| 23. Brwinów         | 529  |
| 24. Lesznowola      | 524  |
| 25. Zielonka        | 522  |
| 26. Piaseczno       | 491  |
| 27. Grodzisk Maz.   | 455  |
| 28. Nadarzyn        | 452  |
| 29. Michałowice     | 447  |
| 30. Łomianki        | 366  |
| 31. Izabelin        | 428  |
| 32. Karczew         | 427  |
| 33. Piastów         | 388  |
| 34. Góra Kalwaria   | 371  |
| 35. Halinów         | 304  |
| 36. Konstancin-Jez. | 274  |
| 37. Błonie          | 246  |
| 38. Ożarów          | 176  |
| 39. Podkowa Leśna   | 104  |

źródło: CEEB, GUS; Warszawa: UM Warszawy





**COROCZNA AKTUALIZACJA  
DANYCH Z INWENTARYZACJI**

Działanie realizują **wszystkie** gminy województwa mazowieckiego

Aktualizacja- W miarę wymiany kotłów należy aktualizować liczbę i rodzaj poszczególnych źródeł ciepła na podstawie posiadanych dokumentów. Nie ma potrzeby ponawiania pełnej inwentaryzacji w terenie.





Działanie realizują **wszystkie** gminy województwa mazowieckiego

- ✓ Analiza zasobów kadrowych i kwalifikacji
- ✓ Upoważnienie urzędników/Wyznaczenie strażników miejskich lub gminnych
- ✓ Szkolenie z obowiązków kontrolnych
  - Uchwała antysmogowa
  - Zakaz spalania odpadów
  - Zakaz spalania pozostałości roślinnych
- ✓ Przygotowanie planu kontroli i formularza protokołu z kontroli
- ✓ Przygotowanie procedury reakcji na zgłoszenie
- ✓ Kontrole co roku
- ✓ Na koniec każdego roku – analiza stopnia realizacji planu kontroli



Działanie realizują **wszystkie** gminy województwa mazowieckiego

- ✓ Diagnoza stanu wiedzy mieszkańców
  - identyfikacja grup wymagających szczególnego wsparcia (identyfikacja może być wynikiem przeprowadzonej inwentaryzacji)
- ✓ Analiza możliwości finansowych Gminy / Poszukiwanie wsparcia finansowego
- ✓ Przygotowanie planu działań edukacyjnych
  - analiza wskaźników POP
  - wytypowanie grup odbiorców działań edukacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwych grup ludności, tj. dzieci i osób starszych
  - dobór działań do odbiorców, np. warsztaty, akcje przy udziale straży miejskiej, kominiarzy, nauczycieli, lekarzy
  - promowanie innowacji
- ✓ Wyznaczenie osób odpowiedzialnych / Wyłonienie firmy realizującej / Poszukiwania organizacji, które mogłyby przeprowadzić działania
- ✓ Działania edukacyjne coroczne
- ✓ Na koniec każdego roku – analiza spełnienia planu działań edukacyjnych





#### **Działanie realizują:**

- wszystkie gminy miejskie województwa mazowieckiego
  - gmina miejsko-wiejska Ożarów Mazowiecki
- 
- ✓ Analiza możliwości rozszerzenia terenów zielonych na obszarze gminy i wskaźników z POP
  - ✓ Nasadzenia co roku
  - ✓ Przygotowanie projektu nasadzeń/ Wybór rozwiązań
    - bez intensywnej pielęgnacji
    - promowanie nasadzeń wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu
    - wykorzystanie dachów, ścian, filarów, ekranów przyulicznych, wiat
  - ✓ Przygotowanie przetargu / Wybór realizatora
  - ✓ Na koniec każdego roku – analiza uzyskania efektów ekologicznych



## **CZYSZCZENIE ULIC NA MOKRO**

**Działanie realizują gminy województwa mazowieckiego:**

- **miejskie,**
- **miejsko-wiejskie, w granicach obszaru zabudowanego**
- ✓ Przygotowanie planu czyszczenia ulic na mokro
  - analiza sytuacji meteorologicznej – czyszczenie tylko przy temperaturze  $> 3^{\circ}\text{C}$
  - 6 razy w roku → drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe
  - 1 raz w roku → wszystkie ulice w obszarach zabudowanych po okresie zimowym (do 30 kwietnia)
- ✓ Wyznaczenie podmiotu realizującego / Przeprowadzenie przetargu
- ✓ Czyszczenie ulic na mokro co roku
- ✓ Na koniec każdego roku – analiza spełnienia planu czyszczenia ulic

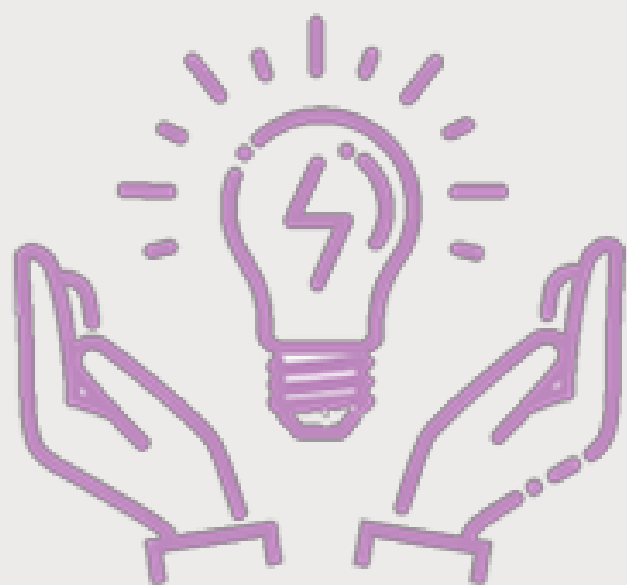




## PROWADZENIE DORADZTWA ENERGETYCZNEGO I EKOLOGICZNEGO

Działanie realizują **wszystkie** gminy województwa mazowieckiego

- ✓ Zatrudnienie doradcy energetycznego
- ✓ Przygotowanie planu doradztwa energetycznego i ekologicznego
- ✓ Doradztwo energetyczne coroczne, począwszy od 2024 r.
- ✓ Na koniec każdego roku – analiza spełniania planu doradztwa energetycznego



## ANALIZA UBÓSTWA ENERGETYCZNEGO I DORADZTWO OSOBOM UBOGIM ENERGETYCZNIE

Działanie realizują **wszystkie** gminy województwa mazowieckiego

### ✓ Etap I

- przygotowanie do 31 grudnia 2024 r. analizy problemu ubóstwa energetycznego w gminie

### ✓ Etap II

- wytypowanie, do 31 grudnia 2025 r. gospodarstw domowych ubogich energetycznie oraz przeprowadzenie analizy finansowej, możliwości i zakresu wsparcia wytypowanych mieszkańców

### ✓ Etap III

- wsparcie, do 31 grudnia 2026 r., wytypowanych gospodarstw domowych

- ✓ na koniec każdego roku - analiza realizacji poszczególnych etapów doradztwa energetycznego



# KORZYŚCI WYNIKAJĄCE ZE ZMIANY SYSTEMÓW OGRZEWANIA



# KORZYŚCI ŚRODOWISKOWE

- Redukcja emisji zanieczyszczeń – nowoczesne systemy praktycznie eliminują emisję pyłów zawieszonych (PM10, PM2.5), benzo(a)pirenu i tlenków siarki.
- Mniejsze zużycie paliw kopalnych – pompy ciepła i OZE ograniczają spalanie węgla i gazu.
- Zmniejszenie efektu cieplarnianego – mniej emisji CO<sub>2</sub>, a tym samym mniejszy wkład w zmiany klimatu.
- Poprawa lokalnej jakości powietrza – szczególnie w sezonie grzewczym, co poprawia komfort życia w całej okolicy.





# KORZYŚCI ZDROWOTNE

- Mniej chorób układu oddechowego i krążenia – redukcja smogu ogranicza ryzyko astmy, POChP, zawałów i udarów.
- Niższa śmiertelność związana z zanieczyszczeniem powietrza – badania pokazują, że smog skraca życie średnio o kilka lat.
- Lepsza jakość życia – mniej kaszlu, podrażnień oczu, problemów z oddychaniem, szczególnie u dzieci i osób starszych.
- Bezpieczniejsze domy – nowoczesne systemy grzewcze zmniejszają ryzyko zatrucia czadem.



# KORZYŚCI EKONOMICZNE

- Niższe rachunki za ogrzewanie – nowoczesne urządzenia są bardziej wydajne, więc zużywają mniej energii przy tym samym komforcie cieplnym.
- Dostęp do dotacji i ulg – programy takie jak Czyste Powietrze, Moje Ciepło czy lokalne dopłaty mogą pokryć znaczną część kosztów inwestycji.
- Wzrost wartości nieruchomości – dom z nowoczesnym systemem ogrzewania jest atrakcyjniejszy na rynku.
- Mniejsze koszty zdrowotne i społeczne – mniej wizyt lekarskich, leków i zwolnień z pracy z powodu chorób spowodowanych smogiem.





# PROGRAMY WSPARCIA DLA MIESZKAŃCÓW

**WYMIANA PIECA / TERMOMODERNIZACJA DOMU**

# PROGRAM „CZyste Powietrze”

- Ogólnopolski program wymiany pieców i termomodernizacji domów.
- Finansowanie: dotacje, pożyczki bankowe z dopłatą.
- Na co: wymiana starych pieców, ocieplenie domu, wymiana okien i drzwi, rekuperacja, OZE.
- Wysokość: do 136 tys. zł (w zależności od poziomu dochodów).





# PROGRAM „MÓJ PRĄD”

- Dotyczy: fotowoltaiki, pomp ciepła, magazynów energii, systemów zarządzania energią.
- Finansowanie: dotacje.
- Kwota: kilka tys. zł w zależności od zestawu urządzeń.
- Można łączyć z „Czystym Powietrzem”.



# PROGRAM „AGROENERGIA”

- Skierowany do rolników indywidualnych i spółdzielni.
- Na co: fotowoltaika, pompy ciepła, małe biogazownie, magazyny energii.
- Forma: dotacje + pożyczki.
- Cel: wsparcie modernizacji gospodarstw rolnych.





# ULGA TERMOMODERNIZACYJNA

- Forma: odliczenie od podatku PIT.
- Limit: do 53 tys. zł na podatnika.
- Dotyczy m.in.: wymiany pieca, ocieplenia domu, fotowoltaiki, pomp ciepła.
- Można łączyć z programem „Czyste Powietrze” (odlicza się wydatki niepokryte dotacją).



# DOTACJE GMINNE

W terminie od 2 stycznia do 31 marca mieszkańcy mogą ubiegać się o udzielenie dotacji w formie dofinansowania ze środków budżetu Gminy Wołomin na wymianę nieekologicznego źródła ciepła na ekologiczne oraz na wykonanie przyłącza gazowego.

Zachęcamy do śledzenia strony internetowej oraz profili w mediach społecznościowych Gminy Wołomin, gdzie na bieżąco publikowane są informacje o dostępnych formach wsparcia proekologicznych inwestycji lub zapraszamy do Urzędu do pokoju 318.

**DNI I GODZINY OBSŁUGI MIESZKAŃCA**  
poniedziałek w godz.: 8:00 – 18:00,  
od wtorku do czwartku w godz.: 8:00 – 16:00,  
piątek w godz. : 8:00 – 14:00.





# Dziękuję za uwagę!

## Edukacja Ekologiczna

**Projekt pn. „Mazowsze bez smogu”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i realizowanego w ramach Priorytetu: II: „Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza”**

**Działanie: 2.1: „Efektywność Energetyczna” programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza na lata 2021–2027**



Fundusze Europejskie  
dla Mazowsza



Rzeczpospolita  
Polska

Dofinansowane przez  
Unię Europejską



**Mazowsze.**  
serce Polski